

Kvalitet må måles og brukes til forbedring

Kvalitet må måles og resultatene skal brukes til forbedring

Vi tror helsetjenesten i Norge leverer god kvalitet, men tilstrekkelig dokumentasjon mangler. Måling av kvalitet kan bidra til å gi god dokumentasjon på hvilken behandling pasienten har fått og hvilke resultater som er oppnådd. Dette er kunnskap som er viktig for at helsepersonell skal kunne lære og kunne kontinuerlig forbedre seg, og er en forutsetning for økt kvalitet og bedre pasientsikkerhet.

Legeforeningen mener

- Måling av kvalitet er et nødvendig verktøy for å kunne avdekke behov for endringer og for å evaluere forbedringstiltak
- Resultater av kvalitetsmåling må føres tilbake til de som behandler pasientene og brukes til å forbedre klinisk praksis
- Det må utvikles gode kvalitetsindikatorer som sier noe om resultatet av behandling med fokus på pasientens helsemessig gevinst.
- Indikatorer som måler kompetansenivå, læringsmiljø og forskningsaktivitet bør inngå i vurderingen av avdelinger på sykehus
- Kvalitetsforbedring forutsetter økt satsning på IKT, medisinske kvalitetsregistre og utvikling av hensiktsmessige indikatorer forankret i fagmiljøene
- Måling av kvalitet må ta utgangspunkt i kvalitetsstandarder satt i faglige retningslinjer

Bakgrunn

Måling av kvalitet er et virkemiddel for å overvåke og dokumentere kvalitet i helsetjenesten. Resultatene av måling brukes til å kartlegge helsetjenestens nivå, identifisere behovet for endring, samt å planlegge og evaluere effekten av tiltak som iverksettes. Dette gir både befolkningen og ledelsen innsikt i helsetjenestens ytelser, men ikke minst gir det helsepersonell tilbakemeldinger på resultatene av sitt arbeid. Dette er viktig for utvikling av kvalitet og kontinuerlig forbedring.

Dersom måling skal kunne brukes til læring og forbedring må resultatene av målingen føres tilbake utøverne av helsetjenesten på den lokale avdeling eller institusjon. Helsetjenesten må her være organisert etter prinsippet om lærende organisasjoner som driver kontinuerlig utviklings- og forbedringsarbeid der både de gode resultatene og avvik føres tilbake til de som utfører pasientbehandling. Dette fordrer ledelsesforankring og tilrettelegging for opplæring i forbedringsarbeid.

Kvalitetsmåling avhenger av gode kvalitetsindikatorer, det vil si indirekte mål som gir en indikasjon på kvalitet. Det er særlig behov for indikatorer som beskriver kvaliteten på helsetjenestens utfall. Det må også tas større hensyn til pasientenes opplevelse og erfaringer med behandling. Kvalitet på kompetanse og læringsmiljø må måles for å sikre at fagmiljøet har fått utdanning i henhold til oppdatert kunnskap og god klinisk praksis. Dette kan blant annet gjøres gjennom evaluering av etterutdanning og dokumentasjon av internopplæring.

Det er behov for en økt satsning på hensiktsmessige IKT-løsninger som sikrer tilgang til pålitelig data og rapportering må kunne gjøres elektronisk og effektivt. Kvalitetsmåling forutsetter at man har et sted å samle og hente ut kvalitetsdata. Det er behov for flere og bedre medisinske kvalitetsregistre som samtidig ivaretar pasientenes personvern. Antallet kvalitetsindikatorer må holdes på et håndterbart nivå, og det må fremkomme tydelig at det som måles er av betydning for kvaliteten på behandlingen. Indikatorene må være forankret i fagmiljøene og fagpersoner må være delaktig i utviklingen. Resultater av måling som skal sammenliknes må være sammenlignbare, og åpenhet rundt resultater må være hovedregelen.

Indikatorer må være knyttet opp til faglige retningslinjer som er det normgivende utgangspunktet for faglig klinisk praksis. Kontinuerlig revidering av faglige retningslinjer skal bidra til mindre variasjon og jevnere kvalitet på helsetjenestene. De faglige retningslinjene skal være kunnskapsbaserte og må utarbeides av fagmiljøene.

Medisinsk fagavdeling

Referanser

Kom i gang, kvalitetsforbedring i praksis. Skriftserie for leger. Den norske legeforening, 2004
Legeforeningens statusrapport 2011. Med kvalitet som ledestjerne. Den norske legeforening, 2011
Nasjonal strategi for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten ...Og bedre skal det bli! (2005-2015). Helsedirektoratet, 2005
Utvikling og bruk av kvalitetsindikatorer for spesialisthelsetjenesten, Rapport fra Kunnskapssenteret nr 6-2008 Metodeutvikling kvalitetsindikatorer
Kvalitetsindikatorer basert på data fra medisinske kvalitetsregistre. Rapport fra Kunnskapssenteret nr 4-2008. Metodeutvikling for kvalitetsindikatorer
Helsedirektoratet. Rapport 12/2010: Rammeverk for kvalitetsindikatorsystem i helsetjenesten, primær- og spesialisthelsetjenesten